

Notitie reikwijdte en detailniveau
planMER Bestemmingsplan Buitengebied
2011

Lingewaal

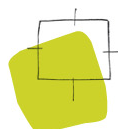

BügelHajema

Plek voor ideeën

**Notitie reikwijdte en detailniveau
planMER Bestemmingsplan Buitengebied
2011**

16 december 2011
Projectnummer 144.00.03.01.00

Ideeën voor een plek

Overzichtskaart

Inhoudsopgave

1	Inleiding	7
2	PlanMER	9
2.1	Wat is een planMER?	9
2.2	Doel planMER	10
2.3	Waarom een planMER voor bestemmingsplan buitengebied Lingewaal	10
2.4	Procedure planMER	13
3	Reikwijdte en detailniveau	15
3.1	Reikwijdte	15
3.2	Context en het voornemen	15
3.3	Ontwikkeling in de agrarische sector	16
3.4	Alternatieven	22
3.5	Detailniveau	25
3.6	Beoordeling alternatieven	32
4	Reactie bestuursorganen	35
4.1	Overleg met instanties	35
4.2	Procedure	35

Inleiding

De gemeente Lingewaal heeft besloten de geldende bestemmingsplannen voor het buitengebied inclusief herzieningen en wijzigingen te herzien tot één actueel en digitaal Bestemmingsplan Buitengebied voor de gemeente. De gemeente besloot daartoe omdat zij, op grond van de Wro, over een actueel, digitaal (IMRO2008/ SVBP2008) en digitaal gepubliceerd (IMRO2008/ STRI2008) bestemmingsplan dient te beschikken. De bestemmingsplannen, die aan het herziene bestemmingsplan ten grondslag lagen, zijn voor het merendeel ouder dan tien jaar. Gezien de wettelijke eisen en de huidige stand van zaken in de gemeente Lingewaal bleek het noodzakelijk voornoemde bestemmingsplannen voor het buitengebied te actualiseren en te digitaliseren.

Naast voornoemde meer formele noodzaak te beschikken over een actueel en digitaal bestemmingsplan voor het buitengebied zijn er ook inhoudelijke redenen het geldende ruimtelijke beleid voor het buitengebied te herzien. Zo bestaat er de wens te beschikken over een degelijk toetsingskader ten behoeve van de ontwikkeling van al bestaande functies (bebouwing en gebruik) en waarden in het buitengebied van de gemeente Lingewaal en wil de gemeente ruimte te creëren voor ontwikkelingen die in de komende termijn te verwachten zijn (beleid voor functieveranderingen).

Het plangebied bestaat uit het buitengebied van de gemeente Lingewaal (zie 'Kaart begrenzing Plangebied').

Als onderbouwing van het bestemmingsplan Buitengebied dient een Milieueffectrapport (planMER) te worden opgesteld. Het bestemmingsplan biedt namelijk het kader voor toekomstige activiteiten waarvoor volgens de Wet milieubeheer (Wm) een besluit-m.e.r.(beoordeling) verplicht is, met name in de vorm van uitbreiding van bestaande (intensieve) veehouderijen. De eerste stap om te komen tot een planMER betreft het opstellen van voorliggende Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

INHOUD NOTITIE REIK-
WIJDTE EN DETAILNIVEAU

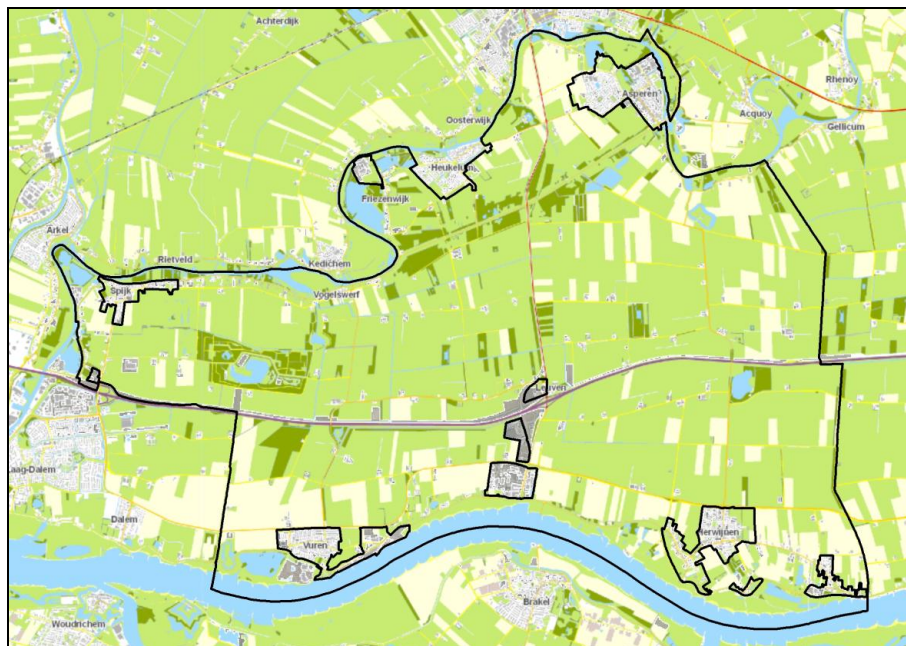
In deze Notitie wordt ingegaan op de volgende aspecten:

- Hoofdstuk 2 gaat nader in op de planMER-plicht, doel en inhoud en de procedure.
- Hoofdstuk 3 gaat in op reikwijdte en detailniveau van het planMER en op de Alternatieven die in het planMER worden beoordeeld.
- Hoofdstuk 4 geeft aan hoe de bestuursorganen zijn betrokken bij het opstellen van deze notitie.

Begrippen

In deze notitie worden de volgende begrippen gehanteerd:

- m.e.r.: milieueffectrapportage: de procedure;
- m.e.r. voor plannen (plan-m.e.r.): de m.e.r.-procedure voor plannen die een kader stellen voor m.e.r.-(beoordeling)plichtige activiteiten. Hier-voor geldt altijd de uitgebreide procedure;
- m.e.r. voor besluiten (Besluit m.e.r.¹): procedure voor besluiten die bij de wet m.e.r.-plichtig zijn, afhankelijk van het project en de ligging is een beperkte of uitgebreide procedure aan de orde;
- MER: MilieuEffectRapport (het rapport).

Kaart begrenzing plangebied

¹ Een Besluit m.e.r. wordt meestal project-m.e.r. genoemd om een duidelijk verschil tussen een plan en een project aan te geven. Om onderscheidenlijk te zijn, spreken wij bij het MER (rapport) ook nog steeds van planMER en projectMER (ofwel besluitMER).

2.1

Wat is een planMER?

In een planMER, het rapport dat het resultaat vormt van het proces van de milieueffectrapportage, worden de effecten van voorgenomen activiteiten op de verschillende milieuaspecten beschreven en beoordeeld. Aan de hand hiervan kunnen verschillende alternatieven afgewogen worden, om uiteindelijk tot een goed onderbouwde keuze te komen en deze te verwerken in het beoogde (bestemmings)plan.

Een planMER dient aan de volgende inhoudelijke eisen te voldoen:

INHOUDELIJKE EISEN

- inhoud en doelstellingen van het plan en de mogelijke relatie met andere plannen;
- bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkelingen als het plan niet zou worden uitgevoerd;
- relevante beleidsdoelstellingen en de wijze waarop hiermee in het plan rekening is gehouden;
- beschrijving van de mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen van zowel het plan als van redelijke alternatieven voor het plan, inclusief een motivering van de wijze waarop deze gevolgen bepaald zijn;
- beschrijving van mogelijke gevolgen van het plan op gebieden die zijn aangewezen in het kader van de Europese vogel- en/of habitatrichtlijn;
- een beschrijving van maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden genomen om mogelijke belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu te voorkomen, dan wel te beperken of ongedaan te maken;
- een overzicht van de leemten als het gevolg van het ontbreken van kennis of informatie;
- de voorgenomen monitoringsmaatregelen;
- een voor een algemeen publiek op begrijpelijke wijze geformuleerde samenvatting.

Met nadelige milieugevolgen worden mogelijke aanzienlijke milieueffecten bedoeld voor met name biodiversiteit, bevolking, gezondheid van de mens, fauna, flora, bodem, water, lucht, klimaatfactoren, cultureel erfgoed met inbegrip van architectonisch en archeologisch erfgoed, landschap en de wisselwerking tussen deze elementen.

2.2

Doel planMER

Het doel van een plan-m.e.r. is om de milieugevolgen van een plan, in voorliggend geval een bestemmingsplan, in beeld te brengen voordat er een besluit over genomen wordt. Zo kan het milieubelang volwaardig meegewogen worden in de besluitvorming door het 'bevoegd gezag' (de overheid die het besluit moet nemen).

De plan-m.e.r. is gekoppeld aan het bestemmingsplan dat kaderstellend is voor eventuele concrete projecten of activiteiten met mogelijk belangrijke nadelige gevolgen. Dit kan betekenen dat in eerste instantie voor het bestemmingsplan landelijk gebied een planMER wordt opgesteld en dat in een later stadium uit dat bestemmingsplan voortvloeiende activiteiten/projecten alsnog besluit-m.e.r.-(beoordeling)plichtig zijn waaraan besluiten zijn gekoppeld, zoals vergunningen.

Belangrijk bij het opstellen van het MER voor een bestemmingsplan is een goede beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit (in dit geval het opstellen van het bestemmingsplan) wordt beoogd. Daarbij moeten ook alternatieven voor de voorgenomen activiteit die redelijkerwijs in beschouwing kunnen worden genomen, worden beschreven en de motivering van de keuze voor de in beschouwing genomen alternatieven. Op de keuze van de verschillende alternatieven wordt later in deze notitie ingegaan.

De gemeenteraad van de gemeente Lingewaal is voor deze planMER de initiatiefnemer en vormt het bevoegd gezag.

2.3

Waarom een planMER voor bestemmingsplan buitengebied Lingewaal

Wettelijk kader

De plan-m.e.r.-verplichting geldt voor wettelijk of bestuursrechtelijk voorgescreven plannen en programma's die:

- kaderstellend zijn voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten; of
- een passende beoordeling behoeven in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (en daarmee in het kader van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn, Natura 2000).

Maakt het bestemmingsplan m.e.r.-(beoordelingsplichtige) activiteiten mogelijk?

De basisvraag is: welke keuzen worden met de vaststelling van het bestemmingsplan gemaakt en voor welke activiteiten wordt hierdoor een kader ge-

vormd oftewel de toon gezet? Het bestemmingsplan beoogt primair om de bestaande situatie en bestaande rechten overeenkomstig het geldend bestemmingsplan vast te leggen. Echter ook indien sprake is van het ‘verlengen’ van bestaande rechten, waarmee al eerder gemaakte keuzen opnieuw worden vastgesteld, dient opnieuw te worden beoordeeld of er een planMER moet worden opgesteld. Er is immers opnieuw sprake van een kader.

Het bestemmingsplan maakt de vergroting van bouwvlakken en daarmee de uitbreiding van veehouderijen mogelijk. In het bestemmingsplan is de mogelijkheid opgenomen om via een wijzigingsbevoegdheid bouwvlakken te vergroten van grondgebonden agrarische bedrijven tot maximaal 2 ha. Overige bestaande agrarische bedrijven kunnen worden vergroot tot maximaal 1,5 ha.

Uit Bijlage C en D van het Besluit m.e.r. blijkt dat zowel de ‘de oprichting, wijziging of uitbreiding van een veehouderijbedrijf’ als ‘de oprichting, wijziging of uitbreiding van een inrichting voor het fokken, mesten of houden van pluimvee of varkens’ een m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteit is, wanneer onderstaande drempelwaarden worden overschreden.

Activiteit	Drempel m.e.r.-plicht	Drempel m.e.r.-beoordelingsplicht
Aantal plaatsen voor pluimvee mesthoenders	> 85.000	> 40.000
Aantal plaatsen voor hennen	> 60.000	> 45.000
Aantal plaatsen voor mestvarkens	> 3.000	> 2.000
Aantal plaatsen voor zeugen	> 900	> 750
Aantal plaatsen voor biggen	n.v.t.	> 2.700
Aantal plaatsen voor pelsdieren	n.v.t.	> 5.000
Aantal plaatsen voor konijnen voedsters	n.v.t.	> 1.000
Aantal plaatsen voor konijnen: vlees of opfok	n.v.t.	> 6.000
Aantal plaatsen voor melkkoeien (> 2 jaar)	n.v.t.	> 200
Aantal plaatsen voor vrouwelijk jongvee < 2 jaar	n.v.t.	> 340
Aantal vleesrunderen	n.v.t.	> 12000
Aantal plaatsen voor schapen/geiten	n.v.t.	> 2.000
Aantal plaatsen voor paarden	n.v.t.	>100
Aantal plaatsen voor struisvogels	n.v.t.	> 1.000

Bij bouwvlakken van 1 à 1,5 ha is niet uitgesloten dat een veehouderij kan ontstaan, die boven deze m.e.r.-drempels komt.

Het is zeker niet uitgesloten dat door de genoemde uitbreidingsmogelijkheden in het bestemmingsplan de drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. worden overschreden.

Het bestemmingsplan is daarmee kaderstellend voor toekomstige m.e.r.-(beoordelings)plichtige activiteiten. Op grond hiervan wordt geconcludeerd dat op basis van de huidige regelgeving er een noodzaak bestaat tot het opstellen van een planMER.

M.e.r.-beoordeling onder drempelwaarden

In het nieuwe Besluit m.e.r., zoals dat per 1 april 2011 in werking is getreden, is toegevoegd dat voor alle activiteiten, die beneden de voor de m.e.r.-beoordeling gedefinieerde drempelwaarde blijven, het bevoegd gezag zich ervan zal moeten vergewissen of er bij die activiteiten sprake is van bijzondere omstandigheden, die leiden tot het oordeel dat de activiteit aanzienlijke negatieve gevolgen voor het milieu zou kunnen hebben. Dit wordt de zogenaamde 'vergewisplicht' genoemd.

Deze vergewisplicht vergroot derhalve de noodzaak om een planMER op te stellen.

Conclusie

Op basis van deze uitbreidingsmogelijkheden die het bestemmingsplan, al dan niet bij recht, mogelijk maakt, is zeker niet uitgesloten dat drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. worden overschreden. Er wordt derhalve geconcludeerd dat in het kader van het bestemmingsplan een planMER dient te worden opgesteld.

Is een passende beoordeling noodzakelijk?

Zowel binnen als buiten de plangrenzen liggen gebieden die beschermd zijn in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet 1998). In het plangebied ligt het Natura 2000-gebied Zuiderlingedijk en Diefdijk-Zuid dat de oeverlanden van de rivier de Linge omvat. Voor de Nederlandse Natura 2000-gebieden is vastgelegd welke soorten en habitats moeten worden beschermd. Hiervoor zijn 'instandhoudingsdoelstellingen' geformuleerd.

Het Natura 2000-gebied Zuiderlingedijk en Diefdijk-Zuid kent een hoge mate van gevoeligheid voor factoren waaronder:

- afname beschikbaar oppervlak leefgebied soorten en/of habitattypen;
- het uiteenvallen (versnippering) van het leefgebied van soorten;
- verzuring van bodem of water;
- verdroging als gevolg van zich in lagere grondwaterstanden en/of afnemende kwel.

In een MER moeten de gevolgen voor het bestemmingsplan op de instandhoudingdoelstellingen worden beschreven. Indien significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, dient een passende beoordeling te worden opgesteld. In dat geval is er tevens de verplichting om een planMER op te stellen. Vanwege de aanwezigheid van Natura 2000-gebieden in en nabij het plangebied en de uitbreidingsmogelijkheden van veehouderijen, die al snel effecten hebben op het gebied van verzuring in de Natura 2000-gebieden, is de kans erg groot dat significant negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten. Om die reden wordt in het kader van het planMER ook een passende beoordeling opgesteld.

In de passende beoordeling kunnen mitigerende maatregelen worden benoemd. In dat kader kan de provinciale verordening stikstof en Natura 2000 worden benoemd. De provincie Gelderland, landbouw- natuur- en milieuorga-

nisaties hebben op 20 januari 2011 overeenstemming bereikt over de Gelderse aanpak voor de vermindering van de stikstofuitstoot in Natura 2000-gebieden. De afspraken, vastgelegd in een convenant, zijn uitgewerkt in een provinciale verordening en vastgesteld op 28 september 2011.

De provinciale verordening maakt ontwikkeling van agrarische bedrijven mogelijk door het toepassen van ammoniakreducerende staltechnieken zodat gelijktijdig de ammoniakdepositie in de Natura 2000-gebieden naar beneden gaat. De verordening verplicht veehouders dat nieuwe stallen aan de best beschikbare emissiereducerende technieken dienen te voldoen. Daarnaast is er in bepaalde gevallen sprake van een verplichting tot saldering. Deze saldering wordt uitgevoerd via het salderingssysteem. Om dit proces te faciliteren geldt er een meldingsplicht bij het voornemen tot het geheel of gedeeltelijk renoveren van een bestaande stal of het voornemen tot het realiseren van een of meer nieuwe stallen. De initiatiefnemer is verplicht melding te doen van dit voornemen bij de provincie.

Op basis van de melding wordt nagegaan of wordt voldaan aan de technische staleisen en of er moet worden gesaldeerd. Saldering vindt plaats op het niveau van habitats per Natura 2000-gebied. Voor iedere habitat wordt nagegaan of er voldoende salderingsruimte in het salderingssysteem beschikbaar is. Is dit het geval, dan wordt de saldering uitgevoerd en de benodigde depositie per habitat in de depositiebank afgeboekt. Door de saldering vervalt de vergunningplicht krachtens de NB-wet 1998 (art. 19kd).

Door middel van deze provinciale verordening is in ieder geval gegarandeerd dat uitbreiding van agrarische bedrijven geen significante effecten zullen hebben voor Natura 2000-gebieden op het gebied van stikstof. Er kunnen echter ook andere effecten zijn, zoals verstoring en verdroging. In de passende beoordeling wordt daarom ook nadrukkelijk gekeken naar deze andere effecten.

Conclusie

Vanwege de aanwezigheid van Natura 2000-gebieden in en nabij het plangebied moet in de planMER een passende beoordeling worden opgesteld. Bij de passende beoordeling kan de provinciale verordening stikstof als mitigerende maatregel worden opgenomen.

2.4

Procedure planMER

De planMER-procedure omvat zeven stappen:

1. Openbare kennisgeving (artikel 7.9)
Hierin wordt in ieder geval aangegeven:
 - a. Welke stukken waar en wanneer ter inzage worden gelegd.

- b. Wie op welke wijze en binnen welke termijn de gelegenheid wordt geboden om zienswijzen naar voren te brengen met betrekking tot het voornemen op een planMER op te stellen.
 - c. Of de Commissie m.e.r. of een andere (onafhankelijke) instantie in de gelegenheid wordt gesteld advies uit te brengen. In dit geval wordt daar wel voor gekozen.
- 2. Raadplegen bestuursorganen op basis van Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

De bestuursorganen die met de uitvoering van het plan te maken kunnen krijgen worden geraadpleegd over reikwijdte en detailniveau van het op te stellen milieueffectrapport (planMER, artikel 7.8). Dit betreft in ieder geval de provincie, het Waterschap en de VROM-inspectie. Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau vormt het document op basis waarvan de discussie met betrokken overheden zal plaatsvinden.

In dit geval zullen stap 1 en 2 worden gecombineerd. Dat wil zeggen dat de Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt gepubliceerd en in dat kader een ieder de gelegenheid krijgt om zienswijzen naar voren te brengen. Dit wordt gecombineerd met de inspraak op het voorontwerpbestemmingsplan.
- 3. Opstellen milieueffectrapport (planMER; artikel 7.7).
- 4. PlanMER en ontwerpbestemmingsplan:
 - a. Terinzagelegging (artikel 7.10);
 - b. Toetsing Commissie m.e.r. (artikel 7.12)

De toetsing door de Commissie m.e.r. is verplicht.
- 5. Motiveren van de gevolgen van het planMER en de zienswijzen in het definitieve bestemmingsplan (artikel 7.14).
- 6. Bekendmaking en mededeling van het plan (artikel 7.15).
- 7. Evaluatie van de effecten na realisatie (artikel 7.39).

Reikwijdte en detailniveau

3.1

Reikwijdte

Het plangebied voor de MER omvat het gehele buitengebied van de gemeente Lingewaal, met uitzondering van de kernen en de bedrijventerreinen. Op de overzichtskaart in hoofdstuk 1 is de plangrens weergegeven.

Het onderzoeksgebied zal, voor enkele milieuaspecten de plangrenzen overschrijden. Zo wordt bij het aspect natuur bijvoorbeeld ook gekeken naar de effecten op zowel de binnen het plangebied gelegen als ook de nabijgelegen natuurgebieden met name de Natura 2000-gebieden. Tevens worden voor het aspect geur ook de veehouderijen in beschouwing genomen binnen een zone van 2 km buiten het plangebied.

Als tijdshorizon voor de autonome ontwikkeling (referentiesituatie) wordt tien jaar genomen, aangezien dit de planperiode van het bestemmingsplan is.

3.2

Context en het voornemen

Context

Bij de voorbereiding van het bestemmingsplan zijn al de nodige stukken gemaakt, die bij de uitwerking van het planMER kunnen worden betrokken, dan wel als bron gebruikt.

- Een Startnotitie Bestemmingsplan Buitengebied is opgesteld². Deze startnotitie bevat enkele concrete uitgangspunten en (rand)voorwaarden voor het actualiseren van het ruimtelijk bestemmingsplanbeleid voor het buitengebied.
- Op basis van de startnotitie is een Hoofdlijnennotitie³ opgesteld. Dit betreft een inventarisatie van de beleidsuitgangspunten en een ruimtelijke analyse naar de bestaande situatie en naar ontwikkelingen in het plangebied. De beschrijving van de huidige situatie in het planMER wordt ontleend aan deze Hoofdlijnennotitie.

² Gemeente Lingewaal, Startnotitie bestemmingsplan buitengebied, vastgesteld door de gemeenteraad op 26 mei 2011.

³ Gemeente Lingewaal, Hoofdlijnennotitie, vastgesteld door B&W op 2 augustus 2011 en ter informatie naar de gemeenteraad gestuurd.

- In het kader van de Hoofdpijnennotitie heeft ook een zorgvuldige inventarisatie plaatsgevonden van de in het plangebied aanwezige functies op de bebouwde percelen.

In de Startnotitie heeft de raad al een aantal keuzes gemaakt die voor het planMER relevant zijn, zoals:

- voor agrarische bedrijven wordt een bouwvlak op maat opgenomen met 20% uitbreidingsruimte;
- omschakeling van een grondgebonden agrarisch bedrijf naar intensief is niet mogelijk;
- een wijzigingsbevoegdheid wordt opgenomen om het bouwvlak van een grondgebonden agrarisch bouwvlak te kunnen vergroten tot maximaal 2 ha. Niet grondgebonden agrarische bedrijven kunnen uitbreiden tot maximaal 1,5 ha.

Voornemen

Het voornemen in de zin van het planMER is het opstellen van een geactualiseerd bestemmingsplan buitengebied. Het doel van het bestemmingsplan is primair om de bestaande situatie in het plangebied adequaat te regelen en op onderdelen ruimte te bieden voor passende ontwikkelingen.

Voor het planMER is van belang dat beschreven wordt welke milieugevolgen de mogelijke ontwikkelingen in het bestemmingsplan kunnen hebben. In hoofdpijnen gaat het daarbij om vier ontwikkelingen:

- vergroten van bestaande agrarische bedrijven;
- de ontwikkeling van natuur op agrarische gronden ter plaatse van de EHS, aanleg van een ecologische verbindingzone;
- ontwikkeling van niet-agrarische nevenactiviteiten bij bestaande agrarische bedrijven, en
- functieverandering van stoppende agrarische bedrijven naar wonen of bedrijfsfuncties.

Naast de ontwikkelingen die op basis van het bestemmingsplan mogelijk zijn, wordt in het planMER ook de relatie gelegd met bekende ruimtelijke ontwikkelingen in en nabij het plangebied die niet in het bestemmingsplan buitengebied worden geregeld. Dit betreft met name:

- de ontwikkeling van het bedrijventerrein De Zeiving;
- de ontwikkeling van de golfbanen De Lingewaelsche en The Dutch;
- de ontwikkeling van de Nieuwe Hollandsche Waterlinie.

3.3

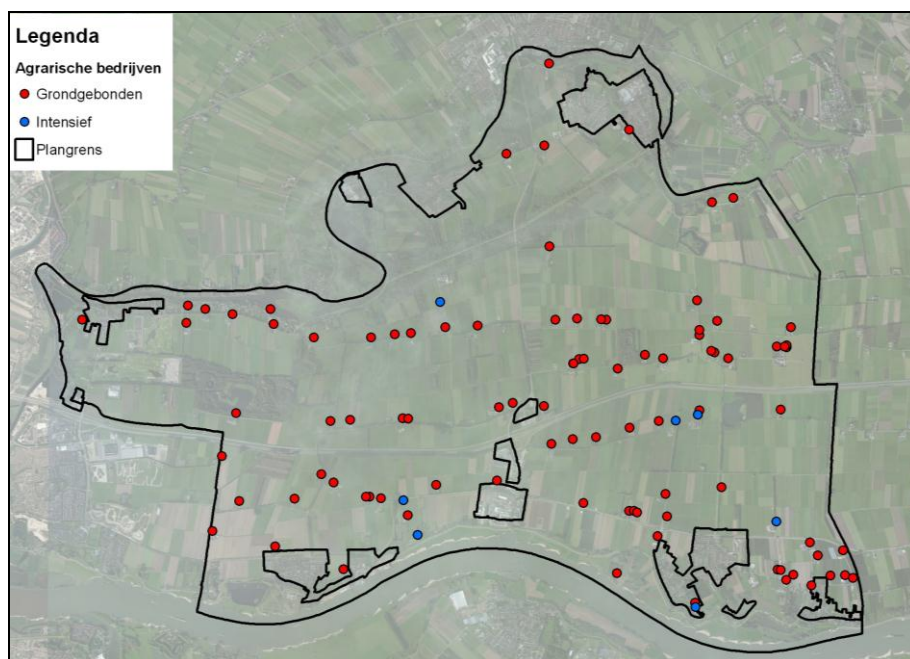
Ontwikkeling in de agrarische sector

De gegevens in deze paragraaf zijn ontleend aan de gemeentelijke milieugegevens, welke zijn vervolgens zijn gecheckt en aangepast aan de actuele situatie in het kader van het voorontwerpbestemmingsplan en aangevuld met cijfers

van het centraal bureau voor de statistiek (CBS). De cijfers van het CBS hebben betrekking op de gehele gemeente.

Ligging en aantal bedrijven

In het plangebied komen zo'n 90 agrarische bedrijven voor, waarvan circa 70 met een melding AMvB of milieuvergunning. De overige 20 bedrijven zijn aan te merken als agrarische bedrijven waar geen dieren worden gehouden. Dit betreffen akkerbouwbedrijven en een enkel glastuinbouwbedrijf. De meeste bedrijven zijn melkveehouderijen (circa 65 bedrijven); slecht 7 bedrijven zijn aan te merken als intensieve veehouderij. De agrarische bedrijven zijn grotendeels gelegen in het open komgebied.

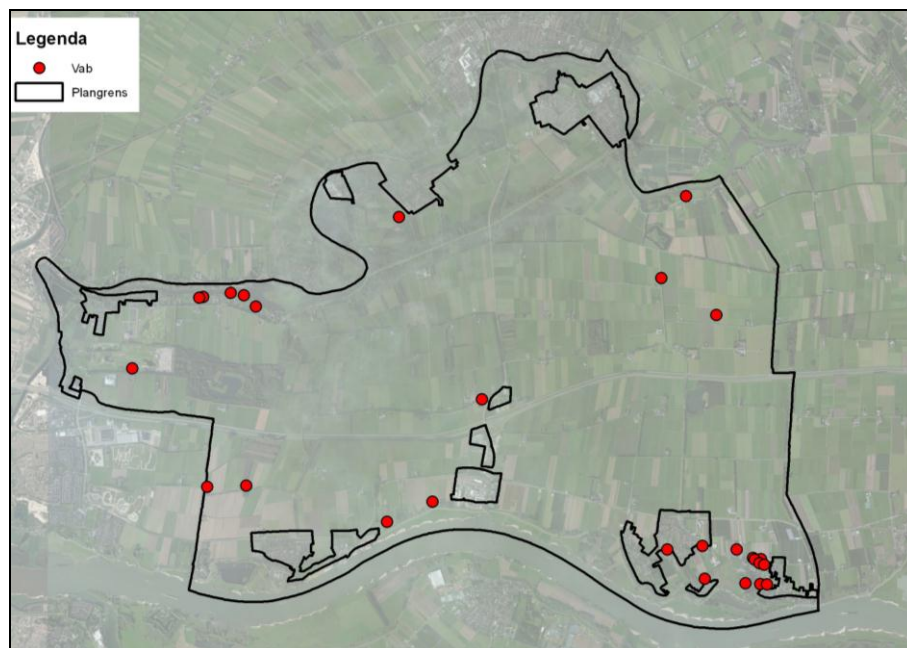

Ligging agrarische bedrijven

Ontwikkeling aantal bedrijven

Het aantal agrarische bedrijven is in de gemeente Lingewaal tussen 2000 en 2010 afgenomen van circa 143 naar circa 111⁴ (23%). De afname in zuidwest Gelderland is circa 30% geweest in dezelfde periode. De daling van het aantal intensieve veehouderijen (40%) is forser dan het aantal grondgebonden bedrijven (19%). De meeste gestopte agrarische bedrijven zijn gelegen in de omgeving van de bebouwde kom verspreid over het gebied. Wat opvalt is dat er nauwelijks bedrijven zijn gestopt in het open komgebied.

⁴ Cijfers hebben betrekking op de gehele gemeente.

Ligging bedrijven die in de geldende bestemmingsplannen een agrarische bestemming hebben.

In dezelfde periode is het areaal landbouwgrond beperkt verlaagd van 3.500 ha naar 3.370 ha. Hieruit blijkt dat de gestopte bedrijven waarschijnlijk nagenoeg al hun agrarische cultuurgrond overgedragen hebben (in de vorm van pacht of verkoop) aan de bedrijven die doorgegaan zijn. Het gemiddelde bedrijfsoppervlakte is in die periode gestegen van 24,4 ha naar 30,3 ha.

Ontwikkeling dierenaantal

Het aantal runderen, waaronder melk- en kalfkoeien is licht gedaald in Lingewaal. Dit komt overeen met het beeld in de regio waar ook sprake is van een beperkte daling. Het aantal melk- en kalfkoeien is iets toegenomen. Het aantal varkens en kippen is daarentegen fors toegenomen. Op deze bedrijven heeft schaalvergroting plaatsgevonden. Dit heeft te maken met het kleine aantal bedrijven waar deze dieren in de gemeente gehouden kunnen worden op grond van geldende bestemmingsplanrechten. De algemene trend in zuidwest Gelderland is echter een beperkte toename van het aantal varkens en kippen.

	Zuidwest Gelderland		Lingewaal	
Dieren	2000	2010	2000	2010
Rundvee, totaal	105.119	97.121	8.180	7.973
Melk- en kalfkoeien (≥ 2 jaar)	32.892	31.003	3.195	3.294
Varkens, totaal	159.789	182.896	3.921	52.534
Kippen, totaal	2.839.901	2.960.379	67.861	209.464

Omvang aanwezige bedrijven

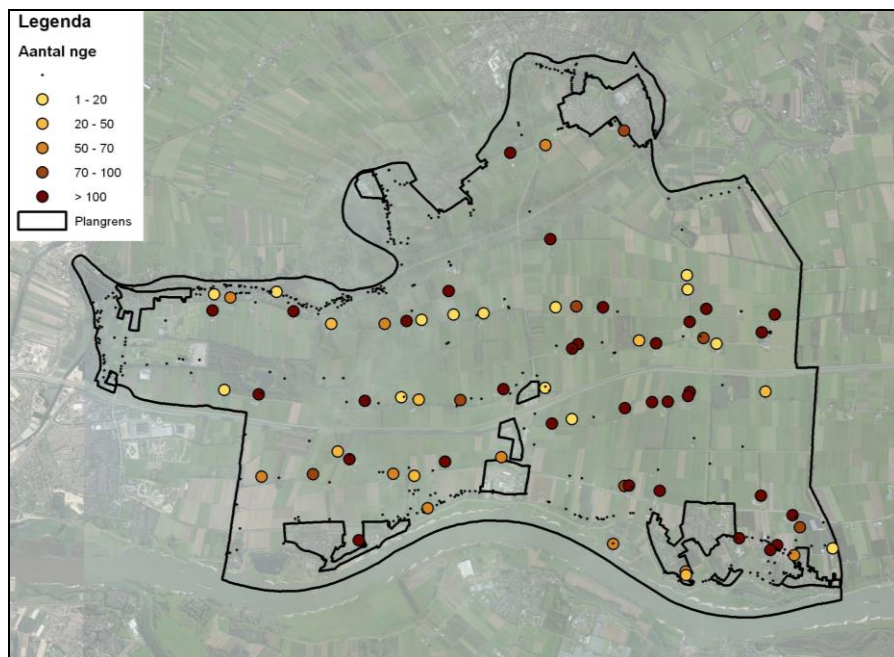
Voor de inventarisatie van de grootte en het aantal bestaande agrarische bedrijven is gebruik gemaakt van de NGE (Nederlandse Grootte Eenheid) als meeteenheid om de (minimale) omvang van het agrarisch bedrijf te bepalen. Zo is de norm van een melkkoe bepaald op 1,20 nge. Een melkveebedrijf met 80 melkkoeien heeft dan een omvang van 96,34 nge. De normen worden berekend voor de rubrieken uit de Landbouwtelling die de bedrijfsomvang bepalen. Voor meer informatie zie:

<http://www.lei.wur.nl/NL/statistieken/BSS+en+NGE/>.

Met behulp van de geldende agrarische milieuvergunning/ melding AMvB is de omvang van een agrarisch bedrijf te meten, zie onderstaande tabel.

Economische omvang	Aantal bedrijven
Tot 20 nge	14
20- 50 nge	6
50 -70 nge	11
70 -100 nge	7
Meer dan 100 nge	33

In Nederland wordt een agrarisch bedrijf met een omvang van 50 nge of meer beschouwd als een volwaardig agrarisch bedrijf, dat wil zeggen een bedrijf met voldoende perspectief om een redelijk inkomen uit de landbouw te halen voor één volwaardige arbeidskracht. Als bedrijven kleiner zijn dan 50 nge, wil dat overigens niet zeggen dat deze bedrijven niet rendabel zouden zijn. In combinatie met een neventak of een nevenberoep is het mogelijk een reëel agrarisch bedrijf uit te oefenen.

Economische omvang agrarische bedrijven

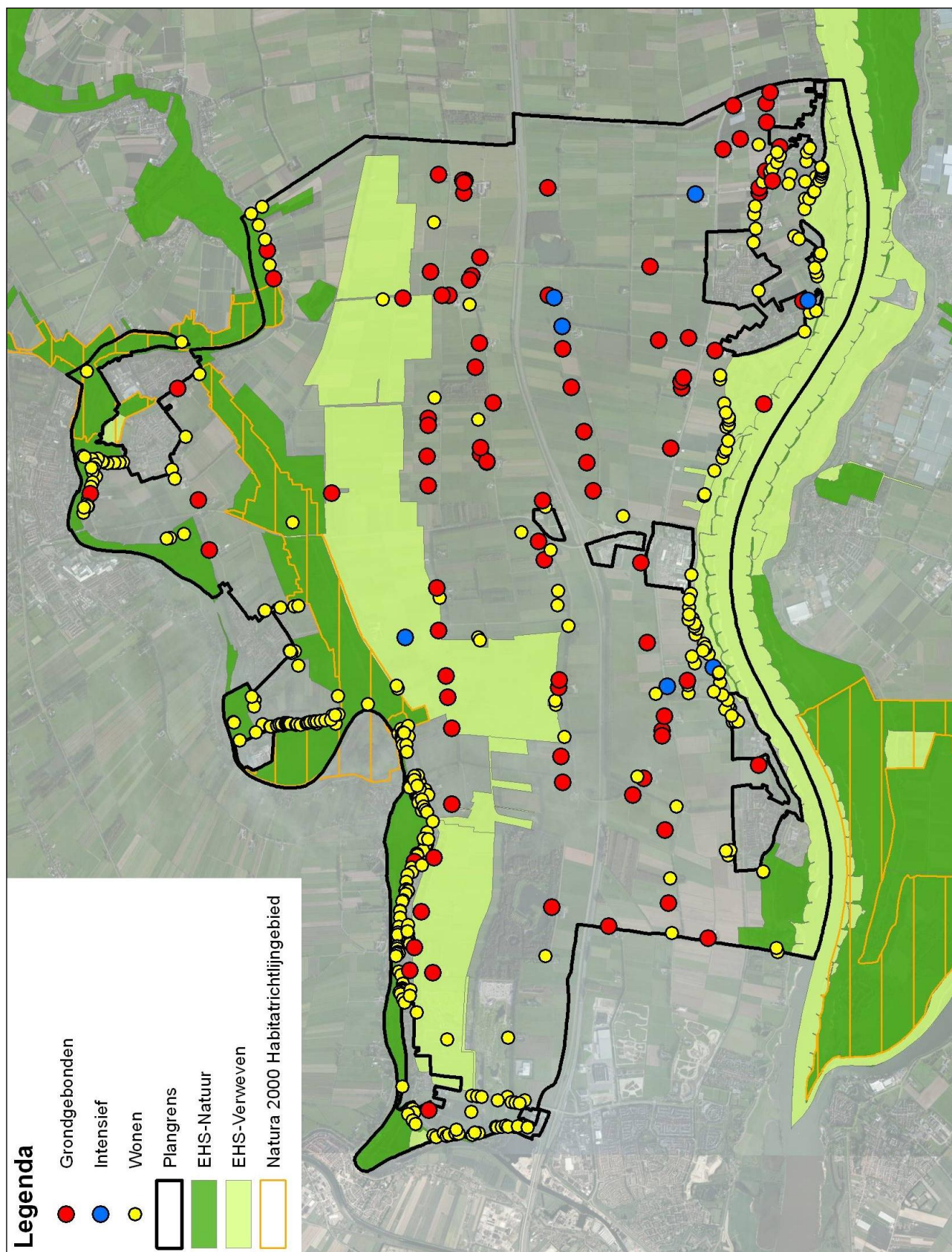
In het plangebied zijn 51 agrarische bedrijven groter dan 50 nge. 20 bedrijven zijn kleiner dan 50 nge. Van deze categorie zijn 14 bedrijven kleiner dan 20 nge. Deze bedrijven hebben voornamelijk een woonfunctie, met daarnaast nog enige agrarische activiteit. Binnen het plangebied bevinden zich relatief veel grote bedrijven, 33 agrarische bedrijven zijn groter dan 100 nge. Vaak wordt een bedrijf met 20-50 nge gezien als een reëel bedrijf dat nog kan uitgroeien tot een volwaardig bedrijf. Bedrijven met minder dan 20 nge zijn bedrijven waarbij sprake is van agrarisch medegebruik. Indien er sprake is van een economische omvang van minder dan 10 nge is er geen sprake meer van een bedrijf, maar dient de activiteit te worden beschouwd als hobbymatig.

Ontwikkelingsmogelijkheden

Naast de cijfermatige ontwikkelingen zoals hiervoor beschreven, is ook de ligging van een agrarische bedrijf bepalend voor de te verwachten ontwikkelingen in de landbouw. Op onderstaande kaart is de ligging van de agrarische bedrijven weergegeven in relatie tot potentiële belemmeringen. Dit zijn in de gemeente Lingewaal in ieder geval de volgende belemmeringen:

- de vijf woonkernen (Asperen, Spijk, Heukelum, Herwijnen en Vuren) met de daarbij behorende toekomstige uitbreidingen;
- bestaande burgerwoningen in het buitengebied, met name langs de Lingedijk en de Waaldijk;
- bestaande bedrijventerreinen met daarbij behorende toekomstige uitbreidingen;
- Ligging natuurgebieden waaronder EHS-natuur, EHS-verweving en Natura-2000;
- bestaande recreatieterreinen, waaronder begrepen de golfbanen.

Uit deze analyse blijkt dat met name de uitbreidingsmogelijkheden voor agrarische bedrijven liggen in het open komgebied. In de alternatieven zoals beschreven in paragraaf 3.4 wordt rekening gehouden met deze beperkingen.

Ligging agrarische bedrijven, burgerwoningen en natuurgebieden

In de volgende paragraaf wordt nader ingegaan op de wijze waarop de ontwikkelingen zijn vertaald naar alternatieven.

3.4

Alternatieven

Naast een beschrijving van de huidige situatie dienen in een planMER redelijke alternatieven te worden onderzocht. De Handreiking planMER van het ministerie EL&I (voormalig VROM) zegt hierover het volgende: 'Bij het ontwikkelen van redelijke alternatieven gaat het er niet zo zeer om dat alle denkbare alternatieven worden onderzocht, maar dat de te onderzoeken alternatieven zo worden gekozen dat de besluitvorming zo optimaal mogelijk wordt ondersteund met milieu-informatie en dat de beschikbare speelruimte zo volledig mogelijk wordt belicht.

De speelruimte in het bestemmingsplan Buitengebied uit zich in de ontwikkelingen die op landbouwgronden mogelijk zijn:

- uitbreiding van bouwvlakken van bestaande grondgebonden veehouderijen tot maximaal 2 ha;
- uitbreiding van bestaande intensieve veehouderij. De gemeente wil hiervoor 1,5 ha opnemen in het bestemmingsplan als maximum voor een bouwvlak;
- omzetting van agrarische gronden naar natuur;
- ontwikkelen van niet-agrarische nevenfuncties, conform het regionale functieveranderingsbeleid;
- functieverandering naar een niet-agrarische functie, conform het regionale functieveranderingsbeleid.

Het bestemmingsplan dwingt deze ontwikkelingen niet af, maar biedt ruimte om ontwikkelingen mogelijk te maken, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Mogelijkheden tot omschakeling van grondgebonden naar intensieve veehouderij en nieuwvestiging van intensieve veehouderij zijn in het bestemmingsplan uitgesloten.

In het planMER wordt onderzocht welke milieugevolgen de verschillende ontwikkelingsmogelijkheden hebben. Deze milieu-informatie kan ertoe leiden dat ontwikkelingen in bepaalde gebiedsdelen minder wenselijk zijn of dat er aan ontwikkelingen nadere voorwaarden moeten worden gekoppeld. Zo nodig kunnen deze in de regels van het bestemmingsplan worden verwerkt.

Hierdoor is er niet zozeer sprake van reële alternatieven, maar veeleer van scenario's van hetgeen zich op basis van de mogelijkheden in het bestemmingsplan zou kunnen voordoen.

Om de speelruimte zo breed mogelijk te beoordelen, wordt voorgesteld in het planMER de twee alternatieven te beoordelen en te vergelijken met de referentiesituatie:

1. Referentiesituatie

Hierbinnen zal nader onderscheid worden gemaakt in:

a. De huidige situatie:

Hierbij gaat het om de feitelijke situatie. In dit geval wordt voor de veehouderijen uitgegaan van de situatie overeenkomstig de milieuvergunningen. Hierbij wordt gebruikgemaakt van het provinciale Bestand Veehouderij Bedrijven (Web BVB). Dit bestand wordt actueel bijgehouden door de gemeente en wijkt slechts in beperkte mate af van de feitelijke situatie. Dit zal worden onderbouwd aan de hand van CBS gegevens (landbouwtellingen). Daarnaast is het exact nagaan van de feitelijke situatie per agrarisch bedrijf in de praktijk te bewerkelijk (en daarmee te kostbaar), reden waarom voor deze pragmatische insteek is gekozen.

b. Autonome ontwikkeling:

Dit alternatief neemt als basis de autonome ontwikkeling van de landbouw. Hierbij wordt uitgegaan van de trends en ontwikkelingen van de landbouw in de gemeente Lingewaal, zoals het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Ook de door de provincie vastgestelde Verordening stikstof en Natura 2000 Gelderland wordt gezien als autonome ontwikkeling.

Groeimogelijkheden

In de verschillende alternatieven is sprake van groei van grondgebonden en of intensieve veehouderij. Gezien de milieuwetgeving, natuurwetgeving e.d. is het niet overal mogelijk gebruik te maken van de uitbreidingsmogelijkheden die het bestemmingsplan biedt. Er wordt daarom in de alternatieven uitgegaan van groei op potentiële groeilocaties voor grondgebonden bedrijven en van groei op potentiële groeilocaties voor intensieve veehouderijen onder de volgende voorwaarden:

Een potentieel groeilocatie grondgebonden veehouderij betreft:

- het bouwvlak is gelegen op minimaal 100 meter van woonbestemmingen; (aannee minimaal benodigde geurcontour aan de hand van de aan te houden afstand overeenkomstig Bedrijven en Milieuzonering);
- 250 m rond zeer kwetsbare gebieden op basis van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav-gebieden), EHS-natuur en Natura 2000-gebieden.

Een potentieel groeilocatie intensieve veehouderij betreft:

- het bouwvlak is gelegen op minimaal 200 meter van woonbestemmingen en kernen; (aannee minimaal benodigde geurcontour aan de hand van de aan te houden afstand overeenkomstig Bedrijven en Milieuzonering);
- 250 m rond zeer kwetsbare gebieden op basis van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav-gebieden), EHS-natuur en Natura 2000-gebieden.

Het milieueffect van groeiers wordt modelmatig berekend op basis van een rekenmodelbedrijf dat past bij de trendmatige ontwikkeling in het buitengebied van Lingewaal en binnen de mogelijkheden die het bestemmingsplan

biedt. Voor de bouwvlakken wordt hierbij rekening gehouden dat deze niet volledig volgebouwd zullen worden, vanwege de benodigde manoeuvreerruimte e.d. Daarom wordt modelmatig uitgegaan van een bebouwingspercentage van 70%.

2. Reëel alternatief

Dit alternatief gaat uit van een reële ontwikkeling van de veehouderij. Op basis van cijfers van het CBS is geconstateerd dat het aantal agrarische bedrijven is afgenomen, maar dat het dierenaantal ongeveer gelijk is gebleven. In dit alternatief is daarom sprake van een reële afname van het aantal bedrijven en een herverdeling van productierechten. Gezien de trendmatige ontwikkelingen en de verschillen in wet- en regelgeving is onderscheid gemaakt in intensieve veehouderijen en grondgebonden veehouderijen.

Grondgebonden veehouderij

- afname van het aantal bedrijven op grond van de gemiddelde afname in de afgelopen 10 jaar;
- het aantal dieren wordt gemeentebreed herverdeeld;
- de afname van de bedrijven zal plaatsvinden bij de bedrijven met de kleinste economische omvang;
- de groei vindt plaats bij bedrijven, mits gelegen op een potentieel groeilocatie voor grondgebonden veehouderijen.

Intensieve veehouderij

- afname van het aantal bedrijven op grond van de gemiddelde afname in de afgelopen 10 jaar;
- de productierechten worden gemeentebreed herverdeeld;
- de groei vindt plaats bij bedrijven, mits gelegen op een potentieel duurzame locatie voor intensieve veehouderijen;
- mogelijkheden tot omschakeling van grondgebonden naar intensieve veehouderij en nieuwvestiging van intensieve veehouderij zijn uitgesloten.

3. Alternatief schaalvergroting

In dit geval wordt uitgegaan van maximale groei van de (intensieve) veehouderij op basis van een groeiscenario. Dit alternatief kan derhalve worden gezien als een 'worst case alternatief'. Concreet wordt in dit alternatief uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

- bestaande grondgebonden agrarische bedrijven groeien tot bedrijven met een bouwvlak van 2 ha, mits gelegen op een potentieel groeilocatie voor grondgebonden veehouderijen;
- bestaande intensieve veehouderijen groeien tot bedrijven met een bouwvlak van 1,5 ha, mits gelegen op een potentieel groeilocatie voor intensieve veehouderijen; mogelijkheden tot omschakeling naar en nieuwvestiging van intensieve veehouderij worden niet geboden;

- het aantal bedrijven met nevenactiviteiten of functieverandering is beperkt tot maximaal 10% en is met name gericht op agrarische verwante bedrijvigheid zoals loonbedrijven.

Effectbeperkende maatregelen

Als gevolg van de Wet modernisering m.e.r. is in artikel 7.7. onder g van de Wet milieubeheer de verplichting opgenomen om een beschrijving van de maatregelen om belangrijke nadelige gevolgen op het milieu van de activiteit te voorkomen, te beperken of zoveel mogelijk teniet te doen, op te nemen in het MER.

Afhankelijk van de resultaten van het onderzoek wordt in het MER een beschrijving gegeven van de mogelijke maatregelen die kunnen worden genomen om de effecten te beperken. Dit kunnen brongerichte- of effectgerichte maatregelen betreffen en in sommige gevallen is er wellicht sprake van compensatie. Vervolgens wordt gekeken hoe (een deel van) de betreffende maatregelen kunnen worden opgenomen in de regels van het bestemmingsplan.

3.5

Detailniveau

Het detailniveau richt zich op het gemeentelijk niveau, en gedeeltelijk op niveau van individuele bedrijven. Wat betreft de ontwikkelingen in de landbouw is het van belang voor bedrijven een kader aan te geven voor mogelijkheden van uitbreiding. Echter, zaken die in het individueel vergunningstraject worden behandeld vallen buiten dit planMER. Onderstaand wordt ingegaan op de wijze waarop de effecten per thema worden beoordeeld.

Archeologie

Op 4 december 2008 heeft de gemeenteraad de beleidsnota Archeologische monumentenzorg vastgesteld. In de beleidsnota is het gemeentelijk beleid op het gebied van archeologie vastgelegd. De archeologische verwachtingskaart deelt de gemeente Lingewaal in zones met een onbekende, hoge, middelmatige en lage archeologische verwachting. Aangezien de consequenties hiervan vooral op bedrijfsniveau en niet op planniveau zijn te beschrijven, zullen de alternatieven op globale wijze en kwalitatief worden beoordeeld aan de hand van de archeologische verwachtingskaart.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect archeologie aan het volgende criterium getoetst:

- effecten op de archeologische waarden.

Bodem

De bodem wordt door aspecten als verdroging en vermesting beïnvloed. De gemeente Lingewaal heeft een bodembeheerplan, bodemfunctieklassenkaart en bodemkwaliteitskaart laten opstellen. De gevolgen voor de bodemkwaliteit

en het risico op bodemverontreiniging zullen voor de alternatieven kwalitatief worden beoordeeld.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect bodem aan het volgende criterium getoetst:

- effecten op de bodemkwaliteit.

Verkeer

Het plangebied wordt doorsneden door enkele doorgaande wegen. De snelweg A15 doorkruist het plangebied. Verder zijn er enkele ontsluitingswegen door het gebied en tal van gebiedstoegangswegen en erftoegangswegen.

Er wordt aangenomen dat de verkeerstoename door nieuwe ontwikkelingen beperkt is. Het gaat namelijk uitsluitend om ontwikkelingen op bestaande bouwlocaties; nieuwe bouwlocaties worden in de alternatieven niet voorzien.

In het planMER worden voor de alternatieven aannames gedaan ten aanzien van de te verwachten verkeersgeneratie, o.a. op basis van kengetallen en de online rekentool op www.crow.nl.

Om een beeld te krijgen van het effect op één weg, wordt gekeken naar de verkeersgeneratie in een representatief deelgebied. Vervolgens wordt de te verwachten verandering in verkeersintensiteit vergeleken met de huidige verkeersintensiteit. Op basis daarvan wordt kwalitatief beoordeeld hoe dit effect moet worden ingeschat.

Deze aannames voor het verkeer worden ook toegepast bij de beoordeling van de aspecten luchtkwaliteit en geluid.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect verkeer aan de volgende criteria getoetst:

- verandering van verkeersintensiteiten;
- verandering in de verkeersveiligheid.

Geluid

Door vergroting van (agrarische) bedrijven is er een toename aan geluid. Dit wordt onder andere veroorzaakt door ventilatoren en voermachines. Daarnaast kan ook de toename van (vracht)verkeer een bijdrage leveren aan geluidsoverlast. Tevens zal bij functieverandering en nevenactiviteiten het geluidsniveau op de percelen kunnen veranderen.

Aan de hand van ervaringscijfers (o.a. een toename van 30% in de intensiteit leidt tot toename van de geluidsbelasting met ongeveer 1dB), het Besluit landbouw milieubeheer en Besluit wijziging algemene regels voor inrichtingen milieubeheer, wordt kwalitatief beoordeeld wat de gevolgen zijn van de alternatieven op de geluidsgevoelige bestemmingen.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect geluid aan het volgende criterium getoetst:

- toename/afname geluidshinder.

Lucht

Nederland heeft de Europese regels ten aanzien van luchtkwaliteit geïmplementeerd in de Wm. Op 15 november 2007 is het onderdeel luchtkwaliteit van de Wm in werking getreden.

De Wm geeft grenswaarden voor stikstofoxide (NO), stikstofdioxide (NO₂), koolmonoxide (CO), fijn stof (PM₁₀), benzeen (C₆H₆), zwaveldioxide (SO₂) en lood (Pb). Er zijn grenswaarden voor jaargemiddelde en uurgemiddelde concentraties. Voor koolmonoxide, benzeen, zwaveldioxide en lood zijn bij landelijke metingen en berekeningen geen overschrijdingen van de grenswaarden geconstateerd of te verwachten. Hierbij kan worden verwezen naar het Nationaal Luchtkwaliteitsplan 2004 van het ministerie van VROM uit februari 2005.

Een gemeente kan diverse bronnen van luchtvervuiling binnen haar gemeentegrenzen hebben. Hierbij valt te denken aan bedrijven met luchtemissies, intensieve veehouderij, vlieg- en scheepvaart en vooral wegverkeer.

Omdat in het gebied de achtergrondconcentraties⁵ voor de meest kritische stoffen, NO, en PM laag zijn, wordt verwacht dat het plan geen significant effect zal hebben. In het planMER wordt fijnstof echter wel meegenomen omdat dit een maatschappelijk belangrijk onderwerp vormt.

Hierbij wordt zowel gekeken naar fijnstof op basis van wegverkeer als fijnstof als gevolg van (intensieve) veehouderij.

Op basis van de aannames van verandering in verkeersintensiteiten wordt met de nibm-tool berekend of deze verandering tot een 'in betekende mate' verandering van de luchtkwaliteit leidt.

Bij het alternatief intensivering en schaalvergroting worden eveneens de effecten van toename van de uitstoot van fijnstof bij (intensieve) veehouderijen berekend aan de hand van een modelbedrijf.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect fijnstof aan het volgende criterium getoetst:

- toename/afname knelpunten fijnstof.

Externe veiligheid

De gemeente Lingewaal heeft de "Beleidsvisie externe veiligheid" (Haskoning Nederland BV, nr. 9S9910.01, d.d. 23 mei 2008) vastgesteld. Ten behoeve van de beleidsvisie is een inventarisatie van huidige risicobronnen verricht, die is

⁵ De achtergrondconcentraties worden elk jaar door het MNP in opdracht van het ministerie van VROM vastgesteld.

verwerkt op een signaleringskaart. Dit betreffen naast (Bevi)inrichtingen ook transportroutes, zoals de A15, Betuweroute, de Waal en buisleidingen.

De mogelijke effecten op de externe veiligheid zullen vooral op vergunningniveau van de bedrijven relevant zijn en niet op planniveau. Daarom zal de beoordeling van de alternatieven op het aspect externe veiligheid globaal en kwalitatief plaatsvinden.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect externe veiligheid aan het volgende criterium getoetst:

- toename risico's op het gebied van externe veiligheid.

Geur

De 'Wet geurhinder en veehouderij' (Wgv) vormt vanaf 1 januari 2007 het toetsingskader voor de milieuvergunning, als het gaat om geurhinder vanwege dierenverblijven van veehouderijen.

Ten aanzien van het aspect geur wordt bekeken wat de gevolgen van de uitbreidingsmogelijkheden van bedrijven in het bestemmingsplan op de omgeving zal zijn. Om de effecten van het bestemmingsplan op het gebied geur zorgvuldig in beeld te brengen, wordt op basis van de milieuvergunningen en meldingen AMvB de geuremissie in beeld gebracht middels geurcontourkaarten. Deze worden vervolgens aan de hand van aannames doorgerekend voor de alternatieven.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect geur aan het volgende criterium getoetst:

- toename/afname aantal geurgehinderden en geuremissie.

Landschap en cultuurhistorie

Het Rivierengebied is één van de oudst bewoonde gebieden in Nederland. De natuurlijke hoogten (oeverwallen) langs de rivier zijn al van oudsher in gebruik voor bewoning. De grilligheid van de natuur leidt door de eeuwen heen wel tot veranderende rivierlopen en vooral veel overstromingen. Nederzettingen komen en gaan. Pas in de middeleeuwen ontstaat het nederzettingenpatroon zoals dit nu nog herkenbaar is.

DE LINGE

De Linge is een lange kronkelige rivier. Het karakter van de Linge is kleinschalig, natuurlijk en rustig. Op regelmatige (relatief korte) afstanden liggen kleine historische dorpen en steden. Ook de uiterwaarden zijn relatief klein en hebben een belangrijke waterbergingsfunctie. Vroeger kwamen er steenfabrieken in voor. De meeste van deze terreinen zijn verder ontwikkeld als bedrijventerrein of weer terug gegeven aan de natuur.

De Waal is de grootste rivier van Nederland. De rivier is van groot belang voor de beroepsvaart en speelt in de marge daarvan ook een rol in de recreatievaart. Het karakter van de Waal is grootschalig, robuust en soms onheilspellend. Dit laatste omdat de waterstanden in deze rivier tot noodsituaties kunnen leiden. De uiterwaarden van de Waal zijn breed en gericht op waterberging.

DE WAAL

Tussen de Waal en de Linge ligt het komgebied van de Tielerwaard. Het is een gebied dat voornamelijk in gebruik is als grasland voor de veeteelt. Dat geeft een open tot zeer open karakter en maakt de agrarische sector dan ook zeer goed zichtbaar in Lingewaal.

HET KOMGEBIED

De Nieuwe Zuiderlingedijk is een oude dwarsdijk en maakt deel uit van de Diefdijklinie ter bescherming van de Vesting Holland. De dijk ligt in het verlengde van de Diefdijk, waarmee het een aaneengesloten dijklint vormt. Ten oosten ervan konden inundaties plaatsvinden. Beide dijken vormden vroeger de grens van Holland.

DE NIEUWE ZUIDER LINGEDIJK

Van Asperen tot Vuren loopt de Nieuwe Hollandse Waterlinie door de gemeente. Dit is een 19de eeuwse verdedigingslinie die van Muiden naar de Biesbosch loopt. De linie bestaat uit een stelsel van inundatiekommen. Dit zijn gebieden die onder water konden worden gezet. Op enkele plaatsen braken hoger gelegen structuren door deze watergebieden, zoals dijken of spoorwegen. Deze accessen werden verdedigd door midden van forten. Dergelijke forten zijn te vinden bij Asperen (Fort Asperen en het Fort aan de Nieuwe Steeg) en bij Vuren (Fort Vuren). Tussen deze forten waren dijken en kaden gelegen om het water van het inundatiegebied tegen op te stuwen. Zowel de Diefdijk als de Nieuwe Zuiderlingedijk zijn voor dit doel gebruikt.

DE NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Toetsingscriteria

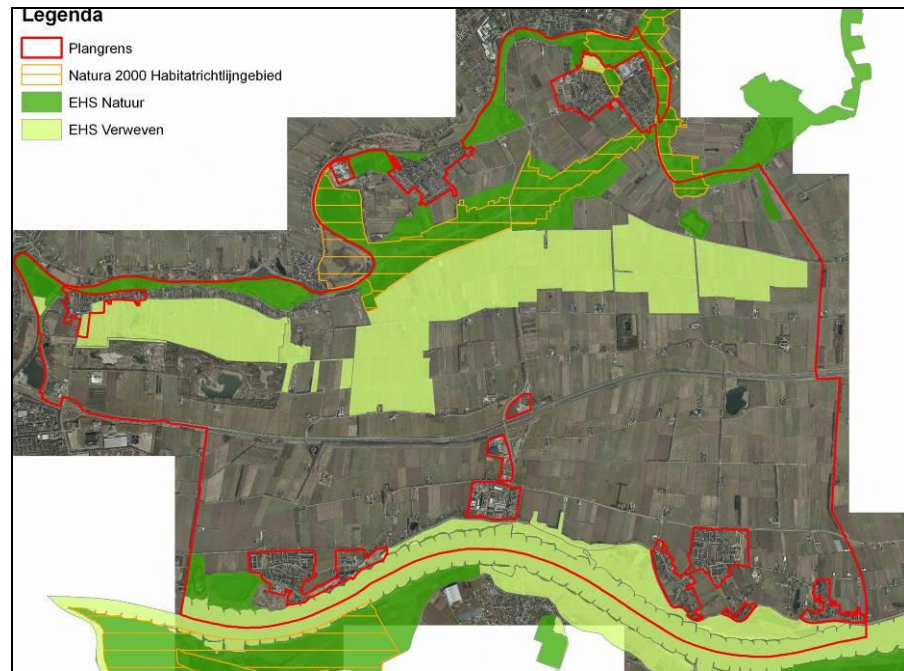
De alternatieven in het planMER worden voor het aspect landschap aan de volgende criteria getoetst:

- effecten op kernkwaliteiten van het landschap;
- effecten voor de cultuurhistorische waarden als landschappelijke kwaliteit.

Natuur

Natura 2000

In paragraaf 2.3 is reeds aangegeven dat in het planMER door middel van een zogenaamde voortoets in het kader van de oriëntatiefase van de Natuurbeschermingswet 1998 zal worden beoordeeld of significante effecten op de omliggende Natura 2000-gebieden zijn uit te sluiten. Zo niet dan wordt een passende beoordeling opgesteld.

Natura 2000-gebieden en EHS

Ecologische Hoofdstructuur

In de gemeente Lingewaal liggen enkele natuurterreinen die zijn opgenomen in de EHS. De belangrijkste natuurterreinen binnen de EHS worden hierna kort besproken. Het hierboven beschreven Natura 2000-gebied maakt ook onderdeel uit van de EHS.

Uiterwaarden Waal

Hier zijn moeras en nat grasland met moerasvogels en sprinkhanen te vinden. Het is een bonte afwisseling van grienden, doorbraakwielen, vochtige graslanden en moerassen, afgetichelde graslanden, klei- en zandputten. Het is een pleisterplaats voor trekvogels en een belangrijke verblijfplaats voor wintergasten. In de moerassen zitten soorten als baardmees, blauwborst, rietzanger en roerdomp. De kleine wateren (sloten en poelen) zijn een voortplantingsplaats voor de kikker, padden en salamanders. De bossen bestaan voornamelijk uit grienden.

Weidevogelgebied

Het Leuvensche veld, de Rietkampen en Broekgraaf zijn vochtige graslandgebieden die zijn aangewezen als weidevogelgebied. Kritische weidevogels als tureluur en grutto en minder kritische soorten als scholekster en kievit komen in relatief hoge aantallen voor. Het gebied is aangeduid als verwevingsgebied: natuur en landbouw hebben beide een functie. Voor de weidevogels is een relatief extensief beheer van belang: laat maaien, gebruik van ruige stalmest en het handhaven van een hoog grondwaterpeil.

Botanisch waardevol grasland

Ten noorden van het Lingebos (Hooge veld) zijn verschillende percelen nat, bloemrijk schraalland aanwezig, die plaatselijk overgangen vormen naar Dotterbloemhooiland en het Vossenstaartverbond. Belangrijk voor deze percelen is extensief beheer, weinig of geen mest en een hoge grondwaterstand. Op overgangen naar sloten zijn begeleidende soorten als echte koekoeksbloem, scherpe zegge, tweerijige zegge en gele lis te vinden.

Stikstof

De huidige en toekomstige situatie met betrekking tot de stikstof depositie op natuurgebieden en de ammoniakmilieugebruiksruimte zullen worden toegelicht in het planMER. Hiertoe zullen op basis van de milieuvergunningen en meldingen AMvB de stikstofemissie en -depositie op contourkaarten in beeld worden gebracht en worden doorgerekend voor de alternatieven.

Flora- en faunawet

Plannen en ontwikkelingen kunnen pas aan de Flora- en faunawet (Ffw) worden getoetst op het moment dat de exacte ingreep min of meer bekend is. Om die reden wordt de Ffw in deze fase slechts globaal beschouwd. Er vindt een beoordeling plaats op basis van bestaande inventarisatie gegevens, er worden geen veldinventarisaties uitgevoerd. Op basis daarvan worden overige natuurwaarden in beeld gebracht, die geen onderdeel uitmaken van de EHS.

Toetsingcriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect natuur aan de volgende criteria getoetst:

- effect op de instandhoudingsdoelen van Natura2000-gebieden (stikstofdepositie, vernietiging en verstoring).
- effect op de EHS-gebieden en overige natuurgebieden (stikstofdepositie, vernietiging en verstoring).
- effect op beschermde soorten Ffw: vernietiging en verstoring.

Water

In het kader van de watertoets is een waterparagraaf opgesteld en heeft overleg plaatsgevonden met de waterpartijen. De resultaten hiervan worden weer gegeven in het planMER.

In het plangebied liggen geen waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden. Door uitbreiding van de bedrijven bestaat het risico van uitstoot van het vrijkomen van vervuilende stoffen voor het grondwater en oppervlaktewater. In het planMER zal kwalitatief worden beschreven wat met name het risico voor de kwaliteit van het grondwater en oppervlaktewater is. De effecten zullen in overleg met het waterschap worden bepaald.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect water aan het volgende criterium getoetst.

- risico op negatieve effecten voor grondwaterkwaliteit en -kwantiteit;
- risico op negatieve effecten voor oppervlaktewaterkwaliteit en -kwantiteit.

Gezondheid

Gezondheid in relatie tot (intensieve) veehouderijen is een onderwerp dat in de belangstelling staat. Het is echter ook een onderwerp waarover nog veel onzekerheden zijn. In het planMER zal op dit onderwerp op hoofdlijnen worden ingegaan. Er wordt een beschrijving gegeven van de risico's met betrekking tot zoönosen⁶, zoals MRSA⁷, en de mogelijke maatregelen die getroffen kunnen worden om de risico's voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken. Er wordt gebruik gemaakt van bestaande onderzoeken⁸⁹.

Toetsingscriteria

De alternatieven in het planMER worden voor het aspect gezondheid aan het volgende criterium getoetst:

- verschillen in gezondheidseffecten op hoofdlijnen.

3.6

Beoordeling alternatieven

In hiernavolgende tabel is per aspect opgenomen op basis van welke criteria alternatieven worden beoordeeld.

De alternatieven worden beoordeeld op basis van de toetsingscriteria als opgenomen in de tabel. Per criterium zal het effect ten opzichte van de referentiesituatie, worden uitgedrukt op basis van de onderstaande schaal:

++	sterk positief effect
+	positief effect
0	geen positief en geen negatief effect
-	negatief effect
--	sterk negatief effect

⁶ Een zoönosen is een ziekte die kan worden overgedragen van dieren op mensen

⁷ Infectie veroorzaakt door de Meticilline (antibioticum)-resistente *Staphylococcus aureus* bacterie

⁸ Mogelijke effecten van intensieve veehouderij op de gezondheid van omwonenden: onderzoek naar potentiële blootstelling en gezondheidsproblemen', Heederik et al., IRAS, NIVEL, RIVM, 7 juni 2011

⁹ RIVM briefrapportnr. 215011002: volksgezondheid van veehouderijmegabedrijven in Nederland. Zoönosen en antibioticumresistentie

Aspect	Beoordelingscriterium
Archeologie	- Effecten op archeologische waarden
Bodem	- Effecten op de bodemkwaliteit
Verkeer	- Verandering in verkeersintensiteiten - Verandering in verkeersveiligheid
Geluid	- Toename/afname geluidshinder
Lucht	- Toename/afname knelpunten fijn stof
Externe Veiligheid	- Toename risico's op het gebied van externe veiligheid
Geur	- Toename/afname aantal geurgehinderden en geuremissie
Landschap	- Verandering van de landschapsstructuur, in het bijzonder op de herkenbaarheid en identiteit van de verschillende landschapstypen - Verandering van kenmerkende verkavelingspatronen
Natuur	- Effect op de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden - Effect op de EHS-gebieden en overige natuurgebieden - Effect op beschermde soorten Flora en Faunawet
Water	- Risico op negatieve effecten voor grondwaterkwaliteit en -kwantiteit - Risico op negatieve effecten voor oppervlaktewaterkwaliteit en -kwantiteit.

Reactie bestuursorganen

4.1

Overleg met instanties

De reacties van bestuursorganen en insprekers op de voorliggende notitie reikwijdte en detailniveau worden verwerkt en verantwoord in het planMER.

Het bevoegd gezag, i.c. de gemeenteraad, raadpleegt de volgende (wettelijk) voorgeschreven bestuursorganen (artikel 7.11b Wet milieubeheer) bij het bepalen van de reikwijdte en detailniveau van het planMER:

- Commissie m.e.r.;
- Gedeputeerde Staten van Gelderland;
- Burgemeester en Wethouders van de omliggende gemeenten;
- Waterschap Rivierenland;
- Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

4.2

Procedure

Het planMER wordt gelijk met het ontwerp-bestemmingsplan opgesteld. Op deze wijze kunnen de uitkomsten van het PlanMER verwerkt worden in het ontwerpbestemmingsplan. Het planMER wordt samen met het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegd. Toetsing van het MER door de Commissie m.e.r. is in dit stadium verplicht.

In het definitieve bestemmingsplan wordt gemotiveerd aangegeven op welke wijze in het bestemmingsplan Buitengebied rekening is gehouden met de resultaten van het planMER en het advies van de Commissie m.e.r.

Het doel is het PlanMer en het bestemmingsplan eind 2012 vast te stellen door de gemeenteraad.

Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Lingewaal

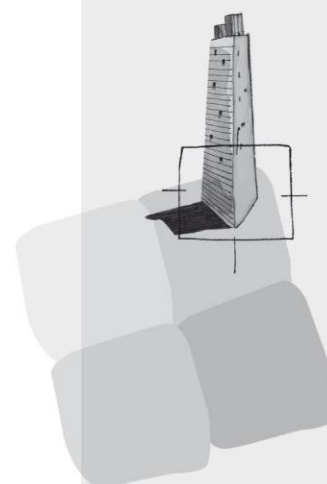
Contactpersoon
De heer mr. P.J.A. Engelvaart

Rapport
De heer ing. N. Geurts
BugelHajema Adviseurs

Projectleiding
De heer drs. W. Bomhof
BugelHajema Adviseurs

Supervisie
De heer drs. H.J. Veldhuis
BugelHajema Adviseurs

Projectnummer
144.00.03.01.00

BügelHajema Adviseurs bv
Bureau voor Ruimtelijke
Ordening en Milieu BNSP
Utrechtseweg 7
Postbus 2153
3800 CD Amersfoort
T 033 465 65 45
F 033 461 14 11
E amersfoort@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen,
Leeuwarden en Amersfoort